Klachtnummer 2025/130

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klager] (verder: klager), vader van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke klachtencommissie voor het katholiek en protestants-christelijk onderwijs, met ingang van 1 september 2025 de Landelijke klachtencommissie bijzonder onderwijs (verder: de Commissie), heeft op 27 juni 2025 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. Een aanvulling van de klacht heeft de Commissie ontvangen op 2 juli 2025.

De klacht is gericht tegen [directeur], verder: de directeur.

De Commissie heeft op 18 juli 2025 van mr. D.R. Kluft, verder: gemachtigde, namens de school en bestuurder (verder gezamenlijk: verweerder), een verweer ontvangen.

Klager en verweerder zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een besloten hoorzitting op 9 september 2025. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:

- klager,
- de directeur,
- [bestuurder], bestuurder,
- gemachtigde.

II. Feiten en omstandigheden

[leerling] heeft haar basisschoolperiode afgesloten. In het nieuwe schooljaar 2025-2026 zet zij haar schoolloopbaan verder voort en start zij in de brugklas van de school.

Op 20 mei 2025 heeft verweerder een brief gestuurd naar alle ouders van toekomstige leerlingen. In deze brief wordt uitgelegd dat de school om de kwaliteit van het onderwijs te kunnen waarborgen met iPads werkt. Verweerder doet in de brief het verzoek zo'n iPad aan te schaffen bij een bepaalde leverancier.

Klager heeft verweerder laten weten dat hij het oneens is met deze handelwijze en heeft verwezen naar relevante regelgeving. Hij heeft verweerder gevraagd een alternatief te bieden. Verder heeft klager laten weten dat hij het bevorderen van kansengelijkheid belangrijk vindt. Hij vreest dat zijn dochter geen gelijke behandeling zal krijgen.

Na een emailwisseling tussen klager en verweerder heeft verweerder klager en de moeder van [leerling] uitgenodigd een gesprek hierover te hebben, omdat beide ouders van [leerling] gezag hebben. Dit gesprek heeft niet plaatsgevonden. Klager heeft de school laten weten dat hij het niet op prijs stelde dat de moeder van zijn dochter hierbij werd betrokken, omdat hij en de moeder van [leerling] zijn gescheiden. Klager heeft aangegeven dat de manier van communiceren van verweerder spanningen tussen de ouders van [leerling] veroorzaakt en mogelijk ook een loyaliteitsconflict bij [leerling] zelf.

Klager en verweerder hebben onderling geen bevredigende oplossing kunnen bereiken.

Klager heeft de Commissie verzocht een advies uit te brengen. In zijn klacht verzoekt klager de Commissie verweerder aan te sporen dat de school de wettelijke verplichtingen respecteert, de privacy van betrokkenen respecteert en ervoor te zorgen dat zijn dochter geen ongelijke behandeling zal krijgen.

III. Standpunt van klager

Klager stelt zich op het standpunt dat verweerder wettelijke verplichtingen heeft geschonden. Onderwijs moet kansengelijkheid bieden. Bovendien had verweerder een alternatief moeten aanbieden nu hij te kennen gegeven geen iPad te willen aanschaffen voor zijn dochter.

[leerling] wordt mogelijk de dupe van ongelijke behandeling, omdat zij het risico loopt dat zij wordt uitgesloten als de vrijwillige ouderbijdrage niet wordt gedaan.

Klager is van mening dat zijn privacy niet is gerespecteerd. Hij heeft een klacht bij verweerder ingediend. Hij vindt het onbegrijpelijk dat verweerder de moeder van zijn dochter heeft benaderd voor een gezamenlijk gesprek om de klacht samen met haar en verweerder te bespreken.

IV. Standpunt van verweerder

Verweerder stelt zich op het standpunt dat klager zijn klacht voorbarig heeft ingediend. Zijn dochter is nog niet begonnen aan het nieuwe schooljaar.

Vanwege de schoolvakantie en de sluiting van de school heeft verweerder te weinig tijd gehad om gepast te reageren op de klacht en een alternatief te kunnen onderzoeken.

Verweerder heeft verwezen naar de stichting Leermiddelen als zou blijken dat de ouders van [leerling] over onvoldoende financiële middelen beschikken om een iPad aan te schaffen.

Verweerder heeft een actieve informatieplicht ten opzichte van de moeder van [leerling], omdat zij ook een gezaghebbende ouder is. De privacy van klager is niet aangetast in het contact tussen en de moeder van [leerling].

V. Overwegingen van de Commissie

De Commissie is de besloten hoorzitting gestart met het samenvatten van de klacht, waarbij klager te kennen heeft gegeven zich in de samenvatting te kunnen vinden.

Klachtsamenvatting
Het is verweerder niet toegestaan ouders te dwingen onderwijsmaterialen aan te schaffen die zij zelf moeten betalen. De school dient een volwaardig alternatief aan te bieden. Klager wil voorkomen dat zijn dochter daardoor een ongelijke behandeling gaat krijgen. Verder is klager van mening dat school niet de moeder van zijn dochter had mogen betrekken in de gehele discussie.

Integrale toetsing van de klacht
De klacht wordt integraal getoetst. Dat betekent dat de Commissie rekening houdt met wetgeving, het klachtdossier en alle andere omstandigheden. De Commissie splitst de klacht in vier klachtonderdelen: verplichte aanschaf iPad, ongelijke behandeling, aantasting privacy en wijze van communiceren. De laatste twee klachtonderdelen behandelt de Commissie samen.

De Commissie merkt op dat een klachtenprocedure een laagdrempelige procedure is. Zij heeft geen juridische bevoegdheden om veroordelingen uit spreken of feitenonderzoek te doen. De Commissie kan aanbevelingen doen die erop gericht zijn verbeteringen aan te brengen.

Klachtonderdeel verplichte aanschaf iPad
In augustus 2021 heeft de overheid de Wet vrijwillige ouderbijdrage aangescherpt met als doel om kansengelijkheid verder te vergroten. Het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen heeft in 2021 een brochure uitgebracht die in 2023 is aangepast.[1]

Een schoollaptop is geen gratis onderwijsmateriaal. Verweerder mag daarvoor een vrijwillige bijdrage vragen. Een school moet alternatieven aanbieden als ouders laten weten het materiaal niet willen of kunnen aanschaffen.

De Commissie stelt vast dat klager een uitnodiging heeft gekregen van verweerder met het verzoek een iPad aan te schaffen. Met het sturen van die brief heeft verweerder geen wettelijke verplichting geschonden. Een verweerder mag een ouder vragen een iPad aan te schaffen. Het is verweerder dus toegestaan een uitnodiging te sturen, zoals hij heeft gedaan, en een vrijwillige ouderbijdrage voor digitale leermiddelen te vragen.

In de reactie op mailwisseling tussen klager en verweerder heeft verweerder een verwijzing opgenomen naar stichting Leermiddelen. Bij die organisatie kan klager een financiële tegemoetkoming vragen als zijn situatie daarvoor in aanmerking komt. Klager heeft te kennen gegeven dat hij de kosten van een iPad wel kan betalen, maar niet wil betalen. Tijdens de hoorzitting heeft verweerder verklaard nauwelijks ervaring met deze situatie te hebben. Hij heeft wel ervaring met ouders die leermiddelen niet kunnen betalen, maar niet met ouders die dat niet willen.

De Commissie stelt vast dat verweerder klager heeft toegezegd een alternatief voor [leerling] te zullen onderzoeken. Tijdens de hoorzitting is gebleken dat [leerling] inmiddels gebruik maakt van de aanbevolen iPad. Hoewel verweerder geen juridische regels heeft overtreden, valt het de Commissie op dat het tijdverloop tussen het bekend worden met de klacht en het onderzoeken van een alternatief lang is geweest. Ook al had verweerder adequater kunnen reageren door klager beter te informeren en te herhalen dat de ouderbijdrage vrijwillig is, deze constatering leidt niet tot een gegrondverklaring van de klacht.

[1] Via de volgende link kan de brochure en andere documenten geraadpleegd worden: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financiering-onderwijs/documenten/publicaties/2023/09/01/documenten-vrijwillige-ouderbijdrage-po-en-vo.

De Commissie verklaart dit klachtonderdeel ongegrond.

Klachtonderdeel ongelijke behandeling
Klager is van mening dat zijn dochter door de handelwijze van school kans loopt op een ongelijke behandeling. Daarnaast maakt hij zich zorgen dat als hij de vrijwillige ouderbijdrage niet betaald zijn dochter ongelijk wordt behandeld.

Tijdens de hoorzitting heeft verweerder meegedeeld dat een vrijwillige bijdrage niet in de weg staat aan les- en overige activiteiten. Ook loting is niet aan de orde. Alle leerlingen worden uitgenodigd voor de werkweek en andere excursies. Dit hangt niet af van het geven van een vrijwillige ouderbijdrage.

De Commissie stelt vast dat in het klachtdossier en tijdens de hoorzitting geen aanwijzingen zijn gevonden dat [leerling] een ongelijke behandeling zal krijgen. Ten overvloede wijst de Commissie erop dat in artikel 2.92, sub f WVO 2020 is bepaald dat het niet voldoen van een financiële bijdrage niet tot uitsluiting van leerlingen aan deelname van activiteiten mag leiden.

De Commissie acht dit klachtonderdeel ongegrond.

Klachtonderdeel aantasting privacy en wijze van communiceren
De Commissie constateert dat enkel klager de klacht heeft richting verweerder heeft ingediend. Hij heeft bij verweerder erop aangedrongen alleen met hem te communiceren en verweerder verzocht de moeder van [leerling] buiten de communicatie te houden. Het huwelijk van klager met de moeder van [leerling] is ontbonden. Klager heeft met de moeder van [leerling] een afspraak gemaakt over verdeling van kinderkosten. Deze afspraak houdt in dat klager alle kosten voor [leerling] voor zijn rekening neemt.

De Commissie is van oordeel dat in deze situatie verweerder beter had moeten uitleggen met welk dilemma hij te maken had. Verweerder heeft namelijk een actieve informatieplicht met betrekking tot de vorderingen van [leerling], omdat de moeder van [leerling] ook gezaghebbende ouder is. Het is in het belang van [leerling] dat de school ouders op dezelfde manier informeert ook al hebben ouders betaalafspraken gemaakt over de zorgkosten. Verweerder dient zich ten aanzien van gescheiden ouders neutraal op te stellen. Verweerder had hierover duidelijker kunnen zijn, zodat begrip voor elkaars posities en communicatiepatronen kon ontstaan. Niettemin leidt deze constatering niet tot een gegrondverklaring van de klacht.

De Commissie ziet geen aanwijzingen in het klachtdossier dat de privacy van klager is geschonden.

De Commissie verklaart beide klachtonderdelen ongegrond.

VI. Het oordeel van de Commissie

De Commissie oordeelt de klacht, op basis van bovenstaande overwegingen, ongegrond en ziet geen aanleiding om een aanbeveling te doen.

Aldus gegeven op 9 september 2025 door mr. W.F. Korthals Altes, voorzitter, drs. C.E.M. van Baar en P.H. van Laarhoven, leden, in tegenwoordigheid van mr. L.J.L. Verberne als secretaris.